

Ζωή δεν έχουν μόνο τα ζώα: ο περίπατος της βιοποικιλότητας

Περίληψη

Μετά από έναν καταιγισμό ιδεών για την βιοποικιλότητα οι μαθητές επισκέπτονται κάποιο κοντινό χώρο αστικού πρασίνου και καταγράφουν την ποικιλία ειδών που συναντούν. Η δραστηριότητα συμπληρώνεται με καλλιτεχνικές δράσεις. Στην τάξη οι μαθητές ασκούνται στην ταξινόμηση.

Διάρκεια δραστηριότητας:

2 διδακτικές ώρες

Υλικά: Χαρτί του μέτρου κομμένο για κάθε ομάδα μαθητών. Χοντροί χρωματιστοί μαρκαδόροι.

Ηλικίες¹: 7+

Οδηγίες:

Μέρος 1^ο: Μια καταιγίδα από ιδέες για τη βιοποικιλότητα.

1.1. Χωριστείτε σε μικρές ομάδες.

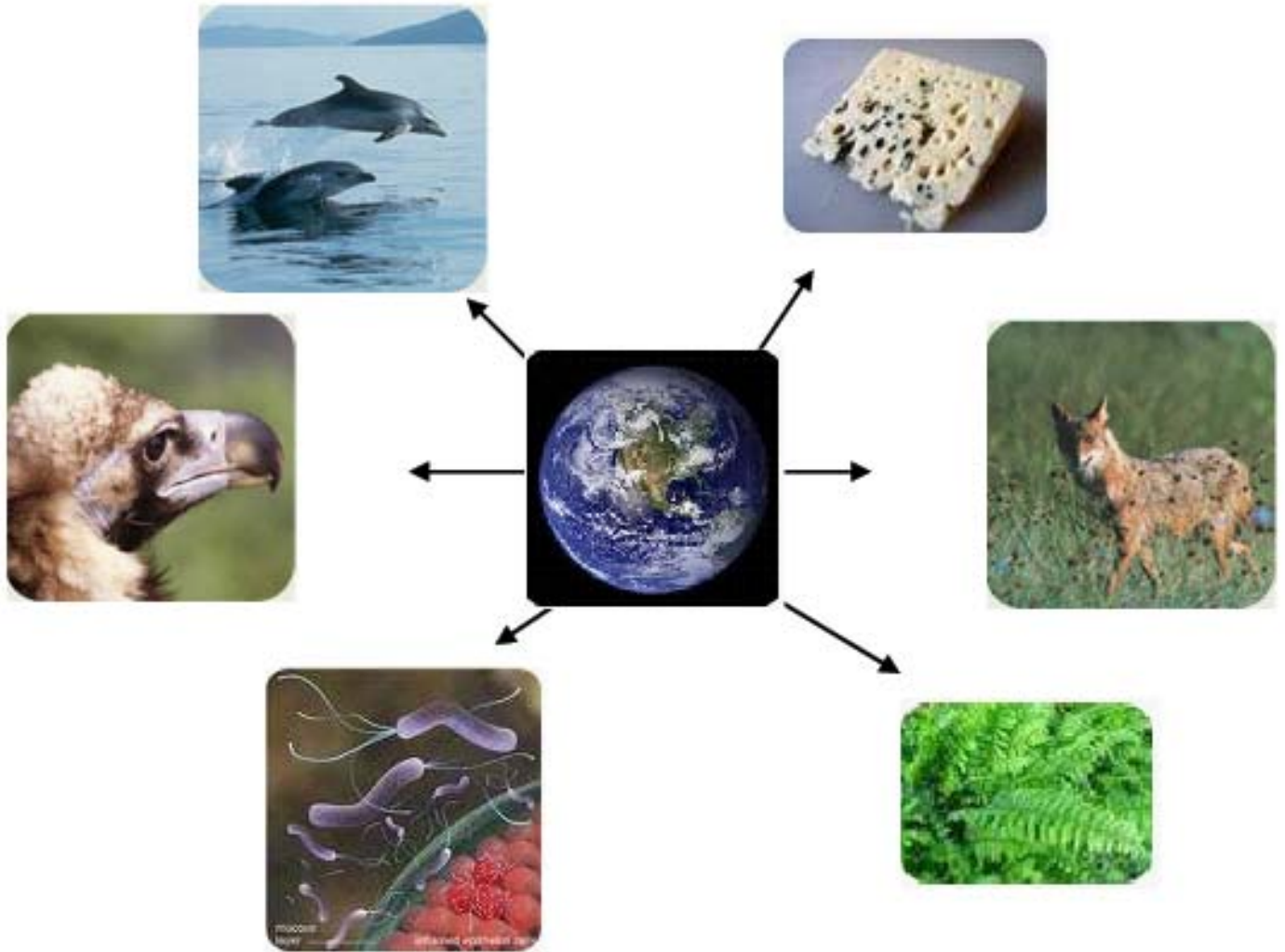
Εξασφαλίστε χαρτί του μέτρου και χοντρούς χρωματιστούς μαρκαδόρους. Κάντε έναν καταιγισμό ιδεών με θέμα «Βιοποικιλότητα». Γράψτε στη μέση του χαρτιού τη λέξη «Βιοποικιλότητα» και γύρω γύρω, με τοξάκια, σημειώστε λέξεις που εξηγούν, κατά τη γνώμη σας, την έννοια της βιοποικιλότητας. Κάθε μέλος της ομάδας εκφράζει ελεύθερα την άποψή του και την καταγράφει. Το σχήμα σας πρέπει να δείχνει κάπως έτσι:

Στόχοι²:

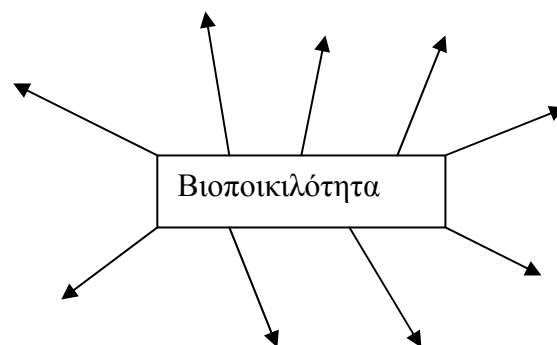
- ❖ Κατανόηση της έννοιας της «βιοποικιλότητα». (Σε περίπτωση που ο όρος «βιοποικιλότητα» είναι εντελώς άγνωστος στους μαθητές μπορούμε να την αντικαταστήσουμε στον καταιγισμό ιδεών με τον όρο «ζωντανά πράγματα» και στη συνέχεια να εξηγηθεί ότι όλοι οι ζωντανοί οργανισμοί και όχι μόνο τα ζώα συνθέτουν τη βιοποικιλότητα)
- ❖ Συνειδητοποίηση ότι η βιοποικιλότητα δεν ορίζεται μόνο από την ποικιλία των ζώων αλλά των φυτών, των μυκήτων και όλων των οργανισμών
- ❖ Κατανόηση της έννοιας «είδος» και «ταξινόμηση ειδών»
- ❖ Έγερση ενδιαφέροντος για όλες τις μορφές ζωής στον πλανήτη
- ❖ Καλλιέργεια αισθήματος θαυμασμού για την ποικιλία μορφών ζωής
- ❖ Καλλιέργεια δεξιοτήτων παρατήρησης της φύσης

¹ Οι δραστηριότητες μπορούν να προσαρμοστούν στην ηλικία των μαθητών που μας ενδιαφέρει.

² Οι «στόχοι» και η «προετοιμασία» (όπου υπάρχει) απευθύνονται στον εκπαιδευτικό. Οι οδηγίες στους μαθητές. Ο εκπαιδευτικός μπορεί να φωτοτυπήει το κείμενο της περιγραφής της δραστηριότητας και να μοιράζει ένα αντίτυπο σε κάθε ομάδα

1.2. Μελετήστε το κείμενο του φωτεινού παντογνώστη (γλόμπος) και στη συνέχεια επιστρέψτε στο σχήμα του καταιγισμού ιδεών και, αν θέλετε, συμπληρώστε το με νέες ιδέες σας.

Μέρος 2^ο: Επίσκεψη στο δάσος ή στο πάρκο, στη λαϊκή, στο δρόμο ή και στο άλσος.

Για να μελετήσετε τη βιοποικιλότητα δεν είναι ανάγκη να πάτε σε ένα τροπικό δάσος. Οργανώστε μια επίσκεψη σε έναν από τους παραπάνω προορισμούς και καταγράψτε, στις ομάδες σας, όσα περισσότερα είδη μπορείτε.

- Στον περίπατο: Κρατήσετε σημειώσεις, να σχεδιάσετε, να ζωγραφίσετε, να βιντεοσκοπήσετε ή να τραβήξετε φωτογραφίες.
- Στην τάξη: Προσπαθήστε, στις ομάδες σας, ταξινομήσετε τα είδη που καταγράψατε. Σκεφτείτε κριτήρια να χωρίσετε τα είδη σε μεγάλες κατηγορίες αλλά και σε υποκατηγορίες. Αυτή η επιστήμη της ταξινόμησης των ειδών ονομάζεται «ταξονομία».

Βιοποικιλότητα και είδη

- Στην βιοποικιλότητα περιλαμβάνονται όχι μόνο τα ζώα και τα φυτά αλλά και οι μύκητες, οι ιοί, τα βακτήρια και οργανισμοί που δε φαίνονται με γυμνό μάτι.
- Πόσα είδη οργανισμών υπάρχουν στον πλανήτη; Άγνωστο. Σήμερα γίνεται λόγος για 100 εκατομμύρια είδη αλλά κάθε μέρα ανακαλύπτονται νέα είδη.
- Πως ορίζεται όμως το «είδος»; Δυο οργανισμοί ανήκουν στο ίδιο είδος αν μπορούν να δώσουν γόνιμους απογόνους. Σκεφτείτε: το άλογο και το γαϊδούρι ανήκουν στο ίδιο είδος;
- Ο άνθρωπος προσπαθεί να βάλει τάξη στα είδη εδώ και πάνω από 2.000 χρόνια κρίνοντας από την εμφάνισή τους. Σήμερα χρησιμοποιούμε αναλύσεις DNA και βιοχημικές εξετάσεις.

Πηγή: Thomas, L. (2009) «Πόσα είδη υπάρχουν;» *Science Illustrated* 53: σ.28-35

Συγκρίνετε τα αποτελέσματα των ομάδων. Ετοιμάστε μια έκθεση με θέμα με τα ευρήματα όλων των ομάδων με θέμα «η βιοποικιλότητα γύρω μας». Μην παραλείψετε και το είδος «άνθρωπος».